

گزارش دهید!

آیا با فرم‌های زرد گزارش‌دهی عوارض ناخواسته دارویی آشنا هستید؟

آیا تا به حال عارضه ناخواسته دارویی را گزارش کرده‌اید؟

عارضه ناخواسته دارویی (Adverse Drug Reaction or ADR) عبارت است از هر نوع

واکنش زیان آور و ناخواسته که به دنبال مصرف دارو یا واکسن رخ می‌دهد.

۲- چه کسانی می‌توانند گزارش دهند؟

کلیه حرف پزشکی، نظیر پزشکان، داروسازان، دندانپزشکان، پرستاران و سایر کارکنان مراکز بهداشتی درمانی می‌توانند، عوارض مشاهده شده را به مرکز ثبت و بررسی عوارض ناخواسته داروها گزارش نمایند. کلیه گزارش‌های ارسالی از نظر نام گزارشگر و بیمار مبتلا به عارضه دارویی محرمانه تلقی می‌گردد.

۱- چه مواردی را می‌توان گزارش نمود؟

کلیه عوارض ناخواسته مشکوک به مصرف فرآورده‌های درمانی از جمله داروها (اعم از خود درمانی یا درمان‌های تحت نسخه پزشک)، فرآورده‌های گیاهی، فرآورده‌های خونی، واکسن‌ها، مواد حاجب، مواد مورد استفاده در دندانپزشکی یا جراحی، قابل گزارش به مرکز ADR هستند.

توجه: جهت گزارش یک عارضه، اطمینان از وجود ارتباط قطعی میان مصرف فرآورده و بروز عارضه ضروری نیست، بلکه تردید به ایجاد عارضه نیز قابل گزارش است. همچنین کلیه عوارض مشاهده شده اعم از خفیف یا شدید، گذرا یا پایدار توسط مرکز ADR پذیرفته می‌شود.

۳- آیا می‌توان اثرات ناخواسته تأخیری را گزارش نمود؟

برخی عوارض (نظیر رتینوپاتی ناشی از کلروکین، استئومالاسی ناشی از مصرف داروهای ضد صرع، ضد سرطان‌ها و ...) ممکن است ماه‌ها یا سال‌ها پس از قرار گرفتن در معرض فرآورده تظاهر نمایند. هرگونه تردید نسبت به وقوع چنین عوارضی نیز قابل گزارش است. در مواردی که نوزادی با نقص مادرزادی متولد می‌گردد یا سقط جنین نارس صورت می‌گیرد، احتمال دخالت یک عارضه دارویی باید در نظر گرفته شود و کلیه داروهای مصرف شده در طول بارداری (از جمله موارد خود درمانی) گزارش گردد.

۴- چه زمانی باید گزارش نمود؟

حتی الامکان بلافاصله پس از اطلاع از وقوع یک عارضه یا اشتباه دارویی، مورد مشاهده شده را به مرکز ADR گزارش نمایید، حتی اگر مدت زمان زیادی از وقوع آن عارضه سپری شده باشد. به منظور پیشگیری از تکرار وقوع و نیز عواقب ناگوار ناشی از عوارض جدی و بر اساس دستورالعمل ثبت و گزارش‌دهی عوارض و اشتباهات دارویی، تمامی موارد جدی (شامل کلیه موارد منجر به مرگ، تهدید کننده حیات، ناتوانی یا نقص عضو مشخص و دائمی، بستری شدن در بیمارستان و ناهنجاری‌های مادرزادی) مشمول گزارش‌دهی فوری (طی ۲۴ ساعت از وقوع یا اطلاع از عارضه) هستند. ارسال به موقع گزارش‌های عوارض و اشتباهات دارویی به مرکز ADR، این مرکز را در شناسایی سریع مشکلات دارویی و در نهایت حفظ ایمنی بیماران یاری خواهد نمود.

۵- گزارش عوارض و خطاهای دارویی مشاهده شده با تکمیل فرم زرد از طریق پست (تهران- صندوق پستی ۹۴۸-۱۴۱۸۵) یا نامبر صورت می‌پذیرد. خلاصه گزارش و یا موارد جدی از طریق تلفن ۶۶۹۶۳۸۶۲ یا حضوری قابل ارائه است. برای مطالعه اطلاعیه‌های ADR و آشنایی با دستورالعمل‌های مرکز ثبت و بررسی عوارض ناخواسته داروها به سایت سازمان غذا و دارو وزارت بهداشت به آدرس <http://fdo.behdasht.gov.ir> مراجعه نمایید. اطلاعیه‌های ADR در سایت معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی بخش دفتر تحقیق و توسعه <http://rdmanagement.sbm.ac.ir> نیز در دسترس هستند.

تهیه و تنظیم: معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی دفتر تحقیق و توسعه

آدرس: تهران، خیابان ولی عصر، مقابل پارک ساعی، کوچه آبشار، پلاک ۴۷

تلفن: ۸۸۶۶۲۳۳۲ تلفن گویا: ۸۴۲۲۸ داخلی ۶۳۱۵-۶۳۱۳ پست الکترونیکی rd_dfd@sbmu.ac.ir

WWW.SBMU.AC.IR